

пернати, на всичкитѣ тѣзи, казвамъ, чудесни изнамѣрвания на разумътъ чловѣчески де лежи основанието? Приснопоменатитѣ онѣзи мжжи, които сж ся били съ умъ, губѣли здравие, доде да сполучатъ тѣзи общеполезни изобретения, можаха ли достигна целта си, ако да не сж въо-душевляваха отъ чувството на любовта и съгласието? Такива едни велики предприятия не сж дѣло само на едно лице, не сж за двама или трима, тука сж изисква съдействието на много деятели; явява се нужда да ся съставятъ компании, които съ взаимното съдействие на своитѣ членове да възтържествуватъ надъ появилитѣ ся противности и да сполучатъ, щото предприетото имъ велико дѣло да ся увѣчае съ желанийтъ благополучень успѣхъ.

Но нека оставимъ другитѣ народи на страна и да обърнемъ вниманието си върху нашиятъ народъ. Що бѣха българитѣ преди 40—50 години? Имахж ли съзнание поне колко годе за своята народность? Дохождаше ли нѣкому на умъ да помисли за общополезно нѣкое народно дѣло? Фанариотската лукава политика, като не ся задоволяваше само да ги държи подъ властта си, да ги дои и съблача, употребяваше всичкитѣ си преисподни ухищрения, за да сѣе помежду имъ всѣкакви раздори и несъгласия, да не би нѣкакъ да дойдатъ въ съгласие и оценжтъ жалостното положение, въ което се намиратъ. Следствието на такава една политика бѣха вкоренението помежду имъ на взаимна недовѣрчивость, упадване и по нейде и съвършенно изгубване на народното чувство; всѣкий мисляше само за себе си, а счастieto си полагаше повече въ това, какъ по-искусно да ся лъсти и да ся сили колкото е възможно да бжде по-наблизо до своитѣ нравственни губители и притѣснители. А отъ та-